

Halina Śledzik-Kamińska

Wrocław, ul. Kielbaśnicza 3/4

Informator Archeologiczny : badania 21, 212-213

1987

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Do bardziej interesujących obiektów zaliczyć należy odkrycie skromnych pozostałości kościoła p.w. św. Krzyża. Należy on do jednych z najstarszych budowli gotyckich w Toruniu, zlokalizowany w obrębie średniowiecznej dzielnicy św. Wawrzyńca, na co wskazuje m.in. konstrukcja fundamentów. Stosunkowo wcześniej został on rozebrany. Prawdopodobnie nastąpiło to w początku XV wieku. Zachowały się do naszych czasów jedynie kamienne fundamenty i dolne partie muru ceglano-ceglasto-pleciobocznego prezbiterium oraz fragmenty fundamentu nawy.

Stosunkowo bogaty materiał uzyskano z rejonów ulic: Kopernika /nr 11-13/, Podmurnej, Rabskiej, Przedzarczej i innych. Odnosi się on głównie do rozpoznania stratygrafii oraz charakteru zabudowy. Co się tyczy zabudowy niezależnie od tego, czy drewnianej, czy też murowanej stwierdzić można, że od połowy XIII wieku odbywała się ona w sposób planowy w obrębie działek. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wyznaczano też rejon o określonej funkcji. W wiekach od XIII do XV występuje jeszcze sporo budowli drewnianych, przy czym większość to budynki o charakterze gospodarczym.

TRZEMESZNO
woj. bydgoskie
Stanowisko 1

patrz
wczesne średniowiecze

WŁOCŁAWEK

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadzi dr Leszek Wojda. Opiekę naukową sprawował doc. dr Jerzy Kwieciński. Finansował WKZ we Włocławku. Siódmy sezon badań. Miasto /XIII - XV w./.

Badania koncentrowały się na rozpoznaniu charakteru osadnictwa w rejonie Wzgórza Katedralnego oraz poszukiwaniu relikwii zamku w okolicy Pałacu Biskupiego. Wykonano 2 wykopy o pow. 13 m² i 33 odwierty ułożone w 3 ciągi o skoku od 5 do 10 m. Zgromadzono w wyniku prac 371 fragmentów ceramiki, nieliczne fragmenty przedmiotów metalowych i szkła naczyniowego.

Na Wzgórzu Katedralnym odkryto relikty dwóch obiektów mieszkalnych zbudowanych najprawdopodobniej w konstrukcji szachulcowej. Materiał ceramiczny zdaje się datować owe obiekty na koniec XIV po pocz. XVI w. Są to przypuszczalnie ślady po tzw. domkach wikariuszowskich, które wg danych archiwalnych istniały wokół katedry włocławskiej.

Nie potwierdzono istnienia na terenie dziedzica i ogrodu Seminarium Duchownego osadnictwa o charakterze wczesnoniejszym - podgrodowym, które znane było w literaturze.

W zachodniej partii Pałacu i jego dziedzica zlokalizowano relikty murów zamku biskupów włocławskich oraz potwierdzono fakt istnienia fosy od południowej strony grodu włocławskiego.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UŁ. Obszerniejsze sprawozdanie w archiwum WKZ we Włocławku. Badania będą kontynuowane.

WOLA SIENNICKA, gm. Siennica Różana
woj. chemskie
Stanowisko 9

patrz
wczesne średniowiecze

WROCLAW
ul. Kiełbańska 3/4

Wojewódzki Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
we Wrocławiu

Nadzór prowadziła mgr Halina Śledziak-Kamińska. Finansował WOK. Drugi sezon nadzoru prac w ramach rewaloryzacji miasta Wrocławia, Miasto średniowieczne.

Kontynuowano prace rewaloryzacyjne w zachodnim bloku rynku. W budynku przy ul. Kiełbańskiej 3/4 i 5, na ich połączeniu z oficynami północną i południową stwierdzono spekanie ścian piwnicznych, które wzmocnienie prowadzono systemem karków cementowych w betonowych cembrowinach o średnicy 1,0 m. Nasercuje stratygrafii można było prowadzić tylko w obrębie "studni", zakładanych w odległości do

1,0 m. Na głębokości 2,3 m w jednej ze "studni" eksplorowano część wypełniska dołu kloaczego /częściowo odkrytego i badanego już w 1986 r./. Treść wypełniska stanowiła próchnica przemieszana z mierzwą. Na zawartość kulturową składały się fragmenty naczyń glinianych wypalone w atmosferze redukcyjnej. Nie stwierdzono elementów konstrukcyjnych drewnianych, poza pojedynczymi kawałkami luźnych drzew.

Na podstawie wyeksplorowanego materiału zabytkowego pozostałości dołu kloaczego datujemy na XIII-XIV w.

Materiały źródłowe i dokumentacja znajdują się w WOAK-u we Wrocławiu.

Nadzory będą kontynuowane.

WROCLAW
pl. Spółeczny

patrz
okres nowożytny

WYSZEMBORK, gm. Mrągowo
woj. olsztyńskie

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Polski Środkowej
w Łodzi

Badania prowadzono pod kierunkiem doc. dr. hab. Andrzeja Nowakowskiego. Uczestniczyli: dr Zdzisława Nawrzonowska, dr Bogdan Łuczak, dr Mariusz Mielczarek /autor sprawozdania/. Finansował WKZ w Olsztynie. Trzeci sezon badań. Gródek średniowieczny.

Założono jeden duży wykop o bokach dł. 14 m /oznaczony jako IV/. Początkowo obejmował on całą południozachodnią ćwiartkę kopca. W toku prac wielkość eksplorowanej powierzchni zmniejszono o połowę.

Podczas badań w górnej części nasypu natrafiono na kolejne skupienia spalonego drewna. Mogą to być pozostałości spalonej konstrukcji drewnianej z elementami pionowymi. Brak materiału zabytkowego uniemożliwia jednak datowanie. Pobrano próbki spalonego drewna do analizy C 14.

Materiał zabytkowy wydobyto dopiero z warstwy zalegającej bezpośrednio nad próchnicą pierwotną. Były to naliczne fragmenty ceramiki z późnej fazy okresu rzymskiego. W centralnej partii wykopu odkryto też bierwiono spoczywające poziomo na próchnicy pierwotnej. Jego cechą charakterystyczną były równoległe nacięcia rozmieszczone po obu jego bokach. W okolicy bierwiona /pobrano z niego próbki do analizy C 14/ zalegała ceramika datowana na późną fazę okresu rzymskiego. W części południowej wykopu na tym poziomie natrafiono na jamę o regularnym, owalnym kształcie, której wypełnisko stanowiły węgle drzewne, przepalone kamienie oraz ceramika, taka jak wspomniana wyżej. Odsłonięcia tego obiektu /o wym. 150 x 95 cm/ dowodzi, że kopiec usypano na terenie osady z okresu rzymskiego /część tej osady była już badana przez archeologów warszawskich w latach 40-tych i 70-tych/. Pod warstwą próchnicy zalegała zbita glina żółto-brunatna - cielec.

Badania 1987 r. nie przyniosły odpowiedzi na pytania dotyczące chronologii i funkcji kopca w Wyszemborku. Wydaje się jednak, że przy obecnym stanie wiedzy jego średniowieczna geneza jest wątpliwa, choć nie można wykluczyć, iż mamy do czynienia z obiektem nie dokończonym. Nowych informacji dostarczą wyniki analiz C 14.

Nie przewiduje się kontynuowania prac.